

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-311/11-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola internátní, Blovice, 5. května 621
Sídlo:	5. května 621, 336 01 Blovice
IČ:	49 180 886
Identifikátor:	600 023 010
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Janou Tolarovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	5. května 621 Blovice
Termín inspekční činnosti:	16. – 17. března 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Základní škola internátní, Blovice, 5. května 621 (dále jen škola) vykonává činnost základní školy s cílovou kapacitou 118 žáků (z toho základní škola speciální s kapacitou 28 žáků), přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 6 dětí, internátu s cílovou kapacitou 31 žáků, školní jídelny s kapacitou 80 strážníků a školního klubu. Zaměřuje se na vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Na základě doporučení poradenského zařízení přijímá žáky s diagnostikovaným lehkým a středně těžkým mentálním postižením. Individuálně integruje žáky s těžkým mentálním postižením.

K termínu inspekce navštívilo školu celkem 73 žáků, z toho 65 s lehkým mentálním postižením v 7 třídách a 8 žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením v jedné třídě, školní klub 12 žáků v jednom oddělení. V internátě bylo ubytováno 17 žáků ve 2 výchovných skupinách. Při Domově pro osoby se zdravotním postižením Stod organizuje škola dva Kurzy pro získání základů vzdělání (12 žáků).

Vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením probíhá v 1. až 4. ročníku a v 6. až 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola pro Tebe“, zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, v 5. ročníku podle Vzdělávacího programu zvláštní školy. Jediná třída základní školy speciální (dále ZŠS) má osm žáků. Sedm z nich se středně těžkým mentálním postižením je ve 2., 4., 6., 9. a 10. ročníku vyučováno podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, jeden žák s těžkým mentálním postižením má zpracovaný individuální vzdělávací plán, který vychází z Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy. Škola má zpracovaný Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální s motivačním názvem „Tolerance“, čj. 127/B/2010, ale v letošním školním roce podle něj výuka neprobíhá, neboť v 1. a 7. ročníku není zařazen žádný žák.

Prostory budovy školy jsou vyhovující, esteticky dotvářené žákovskými pracemi. Žáci ZŠS jsou vyučováni v jedné dostatečně prostorné třídě, která je rozdělena na pracovní a odpočinkovou část. Tato učebna ještě neprošla rekonstrukcí a je vybavena zastaralým a opotřebeným školním nábytkem. Také učební pomůcky jsou staršího data, moderní kompenzační a rehabilitační pomůcky zde nejsou. Žáci mají k dispozici počítač s nainstalovanými výukovými programy a s připojením na internet, mohou také využívat počítačovou učebnu se sedmi počítači.

Na chodu jedné třídy ZŠS se podílí šest pedagogických pracovníků. Z toho je jedna třídní učitelka bez požadované odborné kvalifikace, ovšem s dlouholetou pedagogickou praxí, a jedna kvalifikovaná asistentka pedagoga. Další čtyři vyučující včetně zástupkyně ředitelky školy, která jako jediná z učitelek v této třídě splňuje požadavky odborné kvalifikace, dobírají zbytek úvazku.

V posledních třech letech došlo ve škole k několika pozitivním změnám. S účinností od 1. 2. 2010 byl z důvodu zájmu rodičů zřízen a zapsán do rejstříku škol a školských zařízení školní klub. Od září 2008 byla ve speciální třídě zřízena funkce asistentky pedagoga pro žáky se zdravotním postižením, v ostatních třídách pracuje asistentka pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním.

Ve sledovaném období se také zkvalitnily materiální podmínky školy. V rámci regionálního operačního programu „Rozvoj infrastruktury základního, středního a vyššího

odborného školství“ byl realizován projekt vedoucí k rekonstrukci některých učeben. Zlepšilo se vybavení školy výukovými programy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Informace o vzdělávací nabídce školy dostávají rodiče účinným způsobem – především prostřednictvím osobních setkání a informačních nástěnek (škola nemá prozatím vytvořeny webové stránky). Vytvořený školní vzdělávací program zohledňuje možnosti žáků se středně těžkým mentálním postižením, využití disponibilních hodin je promyšlené vzhledem k jejich potřebám. Byl vytvořen předmět speciálně pedagogické péče – Logopedie, jehož záměrem je důslednější podpora a intenzivní rozvoj komunikačních dovedností mentálně postižených žáků. V učebním plánu byl posílen počet hodin pracovního vyučování a matematiky, což je důležité pro vytváření pracovních návyků a matematických představ potřebných v běžném životě.

Školní poradenství je zajišťováno výchovnou poradkyní a metodičkou prevence rizikového chování žáků, které spolu úzce spolupracují při řešení výchovných problémů. K závažnějším projevům nevhodného chování žáků, jako je např. distribuce marihuany, jsou zvány orgány péče o dítě a Policie ČR. Výchovná poradkyně se standardně zaměřuje na pomoc při volbě budoucího uplatnění. Ve spolupráci s orgány péče o dítě organizuje besedy pro zákonné zástupce žáků zaměřené na sociálně právní problematiku. Pomáhá učitelům při zpracování individuálních vzdělávacích plánů. Kvalitně je zabezpečena oblast prevence. Zaměřuje se především na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, rozvoj sociálních kompetencí a snížení výskytu sociálně patologických jevů. Ve škole je umístěna schránka důvěry, se kterou se pravidelně pracuje. Metodička prevence rizikového chování zajišťuje řadu aktivit ve spolupráci s oblastním metodikem primární prevence v rámci projektu Kápezet pod Pedagogicko-psychologickou poradnou Plzeň (preventivní práce s třídními kolektivy, interaktivní hry apod.), s neziskovou organizací Člověk v tísni (besedy, metodické materiály) a Základní školou Blovice (využívání dopravního hřiště). Významným partnerem školy je i Dětský domov Nepomuk, který má jednu rodinnou buňku v Blovicích. Někteří jeho klienti jsou žáky školy. Přínosem v této oblasti je pořádání sportovních akcí na celoškolní, městské a okresní úrovni.

Škola pečuje o bezpečné prostředí, žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti, je nad nimi dodržován stanovený dohled. Pedagogický sbor dbá na zajišťování jejich psychických i fyzických potřeb. V uplynulém období se stal ve speciální třídě pouze jeden úraz, který nezpůsobil absenci žáka.

Organizace vzdělávání v době konání inspekce vycházela z personálních a materiálních podmínek školy. Metody a formy práce ve sledovaných hodinách respektovaly různorodost věkového složení žáků speciální třídy a míru jejich postižení. Vzhledem k nízkému počtu přítomných žáků (4 žáci) a k souběžnému působení dvou pedagogů (učitelka a asistentka pedagoga) byl důsledně zachovávan individuální přístup ke každému jednotlivci a výuka probíhala v příjemné nestresující atmosféře. Jednotlivé úkoly byly vhodně volené tak, aby žáky zaujaly a rozvíjely jejich dosavadní zkušenosti, znalosti a dovednosti. Při poklesu pozornosti žáků docházelo k obměně a střídání činností, v případě potřeby byl vhodně zařazen odpočinek a relaxace. Žáci měli k dispozici různé pracovní materiály, učební pomůcky, pracovní listy, sešity a počítač. Pedagožky se snažily žáky vhodně motivovat, poskytovaly jim potřebnou pomoc, v průběhu hodiny je povzbuzovaly, chválily a podněcovaly k další činnosti. Většina žáků se zapojovala

s chutí a snažili se práci dokončit. Bylo patrné, že mají radost z pozitivní zpětné vazby a z dosaženého pokroku.

Výsledky vzdělávání žáků v ZŠS jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Je sledován především jejich individuální pokrok. Žádoucím výsledkem je zvyšování samostatnosti žáků a jejich schopnosti alespoň částečně obstát v běžném životě.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální vykazoval drobné formální nedostatky v oblastech: Identifikační údaje, Charakteristika školy v ŠVP, Učební plán – 1. stupeň a Vlastní hodnocení školy. V době konání inspekce byl uveden do souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována před sedmi lety na základě výsledků konkurzního řízení. Požadavky pro výkon funkce v době konání inspekce nesplňovala, neboť dosud nedokončila funkční studium. Dalšího vzdělávání určeného pro vedoucí pracovníky škol a školských zařízení se však pravidelně účastní. Nedostatky se objevily ve vlastním hodnocení školy, které nepokrývá celé sledované období a není propojené s plánováním školy. Priority ve zpracované koncepci školy jsou stanovené pouze v obecné rovině a bez bližšího časového vymezení. Totéž platí i o definování cílů hospitační činnosti. Tato skutečnost neumožňuje konkrétní stanovení závěrů a z nich vyplývajících opatření. Částečně je tento nedostatek eliminován rozбором výsledků z hospitační činnosti ve výroční zprávě školy. Analýzou ročního plánu a další předložené dokumentace bylo zjištěno, že se však s uvedenými zjištěními dále nepracuje, což snižuje možnost dalšího zkvalitňování práce školy. Ostatní oblasti pravidelně se opakující kontrolní činnosti jsou konkrétně vymezeny a aktuální problémy se řeší operativně a efektivně. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno, neprobíhá však plánovitě podle předem stanovených priorit školy, ale podle aktuální nabídky vzdělávacích institucí a finančních možností školy. Pedagogičtí pracovníci si vybírají vzdělávací akce v rámci svého oboru a funkčního zařazení ve škole.

Kromě výše zmíněných partnerů spolupracuje škola s rodiči, se zřizovatelem a s Městským úřadem v Blovicích, kde je situována dílna pro výuku pracovní výchovy žáků. Škola nemá vlastní tělocvičnu, proto pro výuku tělesné výchovy využívá hřiště TJ Sokol nebo si pronajímá tělocvičnu střední školy. K předprofesní přípravě žáků je využíváno místní zahradnictví a pozemky umístěné mimo areál budovy školy. Důležitá a neformální je spolupráce s policií, oddělením sociálně právní ochrany dětí, speciálně pedagogickými centry v Plzni a ve Zbůchu, ostatními školami apod.

Škola se snaží získávat finanční prostředky účastí v rozvojových programech vyhlášených MŠMT, krajským úřadem, městem Blovice a dalšími (např. finance na asistenta pedagoga, na kompenzační a školní pomůcky pro žáky, kulturní akce apod.). Zapojila se i do projektu EU peníze školám. Cílem je vybavit školu interaktivní tabulí v souvislosti se zpracováváním digitálních učebních materiálů.

Závěry, celkové hodnocení školy

Príspevková organizace poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Zpracovaný školní vzdělávací program vychází z reálných podmínek a možností školy a je po odstranění nedostatků v souladu s požadavky školského zákona a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Ředitelka postupně zkvalitňuje materiální podmínky školy aktivní účastí v rozvojových programech a podle rozpočtových možností. Přidělené finanční prostředky vynakládá efektivně. Rezervy byly shledány v oblasti vlastního hodnocení, hospitační činnosti a v plánování.

Pozitivem jsou účinné aktivity školy v oblasti primární prevence.

Dílčím nedostatkem je zabezpečení větší části výuky odborně nekvalifikovanými vyučujícími, což je částečně eliminováno dlouhodobou pedagogickou praxí třídní učitelky. Kladem je zajištění souběžného působení dvou pedagogů ve speciální třídě, využívání diferencovaného přístupu a zohledňování individuálních zvláštností a potřeb žáků se středně těžkým mentálním postižením.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Klatovech dne 30. května 2011

Mgr. Jitka Davidová, školní inspektorka

Davidová v. r.

Mgr. Miroslava Siváková, školní inspektorka

Siváková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Blovicích dne 31. května 2011

Mgr. Jana Tolarová, ředitelka školy

Tolarová v. r.